

תשובה 1

- א. $x \subseteq y$ ב. $x \in y$ ג. $x \subseteq y$ ד. $x \in y$
 ה. $x \subseteq y$ ו. $x \subseteq y$ ז. $x \subseteq y$ ח. שניהם.

תשובה 2

א. מהגדרת $\oplus$,

$$A \oplus B = (A - B) \cup (B - A)$$

לפי ההדרכה לשאלה, נבחר U המכילה את A, B ונרשום

$$= (A \cap B') \cup (B \cap A')$$

בעזרת דיסטריבוטיביות החיתוך מעל האיחוד (עמ' 17 בספר הלימוד)

$$= (A \cup B) \cap (A \cup A') \cap (B' \cup B) \cap (B' \cup A')$$

לפי טענה בתחתית עמ' 22 בספר, $A \cup A' = B \cup B' = U$.

לפי שאלה 1.11 בעמ' 16 בספר, ניתן לזרוק את U מהחיתוך.

נקבל בהמשך לשוויון המקורי,

$$= (A \cup B) \cap (B' \cup A')$$

בעזרת כלל דה-מורגן (סעיף 1.4.3 בספר)

$$= (A \cup B) \cap (B \cap A)'$$

ולבסוף, שוב לפי ההדרכה לשאלה

$$= (A \cup B) - (B \cap A)$$

ב. נתחיל בעזרת ההדרכה לשאלה:

$$(A - B) \cup (B - C) = (A \cap B') \cup (B \cap C')$$

מכאן בעזרת שימוש חוזר בפילוג (דיסטריבוטיביות, סעיף 1.3.4 בספר) של האיחוד מעל החיתוך:

$$= (A \cup B) \cap (A \cup C') \cap (B' \cup B) \cap (B' \cup C')$$

נזרוק את $B' \cup B$ (נימוק ר' בצעד דומה בהוכחת סעיף א' למעלה):

$$= (A \cup B) \cap (A \cup C') \cap (B' \cup C')$$

שימוש בכלל דה-מורגן בגורם הימני, וכינוס שני האיברים השמאליים בעזרת חוק הפילוג:

$$= (A \cup (B \cap C')) \cap (B \cap C)'$$

ובעזרת ההדרכה לשאלה

$$= (A \cup (B - C)) - (B \cap C)$$

ג. נתחיל בעזרת ההדרכה לשאלה :

$$(A - B) \cap (C - D) = (A \cap B') \cap (C \cap D')$$

בעזרת קיבוץ (אסוציאטיביות) וחילוף (קומוטטיביות, עמ' 15 בספר) החיתוך :

$$= (A \cap C) \cap (B' \cap D')$$

ולפי כלל דה-מורגן :

$$= (A \cap C) \cap (B \cup D)'$$

ושוב לפי ההדרכה לשאלה :

$$= (A \cap C) - (B \cup D)$$

תשובה 3

א. נניח $X \oplus A = Y \oplus A$. נבצע בשני האגפים הפרש סימטרי עם A :

$$(X \oplus A) \oplus A = (Y \oplus A) \oplus A$$

לפי שאלה 1.22 ב (אסוציאטיביות) נקבל

$$X \oplus (A \oplus A) = Y \oplus (A \oplus A)$$

מהמשך סעיף ב' באותה שאלה, $A \oplus A = \emptyset$, ולכן קיבלנו :

$$X \oplus \emptyset = Y \oplus \emptyset$$

ולפי טענה אחרת באותו סעיף (הפרש סימטרי עם הקבוצה הריקה) קיבלנו

$$. X = Y$$

הערה : הפרש סימטרי הוא פעולה חילופית (שוב 1.22 ב),

לכן קיבלנו שנוכל לצמצם גם משמאל, כלומר : אם $A \oplus X = A \oplus Y$ אז $X = Y$.

ב. כיוון אחד (אם $A = B$) מייד משאלה 1.22 ב : $A \oplus A = \emptyset$.

כיוון שני : אם $A \oplus B = \emptyset$ משמע $A \oplus B = A \oplus A$ (כי כאמור $A \oplus A = \emptyset$).

מכאן לפי כלל הצמצום משמאל שהוכחנו למעלה בסעיף א' : $B = A$.

ג. אם $A = B'$, ניעזר בשאלה 2 א בממ"ן זה ונקבל המבוקש (השלימו הפרטים) !

כיוון שני : נובע מהכיוון הראשון בעזרת כלל הצמצום, בדומה לסעיף ב' :

נניח $A \oplus B = U$. כאמור בכיוון הראשון של סעיף זה, $A \oplus A' = U$.

לכן $A \oplus B = A \oplus A'$. לפי כלל הצמצום מסעיף א' : $B = A'$.

ד. כיוון אחד : אם $B = \emptyset$ אז $A \oplus B = A$ לפי שאלה 1.22 ב (הפרש סימטרי עם הקבוצה

הריקה). כיוון שני : נובע מהכיוון הראשון בעזרת כלל הצמצום, בדומה לסעיפים ב, ג.

תשובה 4

א. $B_n = \{n \cdot k \mid k \in \mathbb{N}^*\}$, משמע B_n היא קבוצת כל הכפולות של n .
 $B_n \cap B_m$ היא אפוא קבוצת המספרים הטבעיים הגדולים מ-0, והמתחלקים הן ב- n והן ב- m :

$$B_n \cap B_m = \{nk \mid k \in \mathbb{N}^*\} \cap \{ms \mid s \in \mathbb{N}^*\}$$

מכאן, לפי הטענה שבהדרכה, נובע שכל אבר של $B_n \cap B_m$ מתחלק ב- $c(n, m)$. משמע:

$$B_n \cap B_m \subseteq B_{c(n, m)}$$

מצד שני, כל אבר של $B_{c(n, m)}$ מתחלק ב- $c(n, m)$, ולכן ודאי מתחלק הן ב- n והן ב- m . לפיכך

$$B_{c(n, m)} \subseteq B_n \cap B_m$$

משתי ההכלות: $B_n \cap B_m = B_{c(n, m)}$.

את הטענה שבהדרכה (כל כפולה משותפת של m, n מתחלקת בכפולה המשותפת המינימלית שלהם) ניתן להוכיח למשל בעזרת פירוק של m, n לגורמים ראשוניים, ובניית $c(n, m)$ מתוך פירוק זה. נושא זה אינו מענייננו בקורס הנוכחי.

ב. נראה כי לכל $m \in \mathbb{N}^*$, m אינו שייך לחיתוך הנ"ל. יהי $m \in \mathbb{N}^*$.
 מהגדרת B_m , כל אברי B_m גדולים או שווים m . מובן אפוא כי $m \notin B_{m+1}$.
 לפיכך m אינו שייך לחיתוך כל ה- B_n -ים.

ג. יהי $n \in \mathbb{N}^*$. אם קיימים $m, k \in \mathbb{N}^*$ כך ש- $n = km$ אז מובן כי $B_n \subseteq B_m$.
 אם $1 < m < n$ אז מכך ש- $B_n \subseteq B_m$ ומהגדרת D_n נקבל כי $D_n = \emptyset$.
 לפיכך D_n ריקה עבור כל n המתחלק במספר טבעי השונה מ-1 ומ- n ,
 כלומר עבור כל n שאינו ראשוני.

מצד שני, נראה כי אם n ראשוני, אז D_n אינה ריקה:

אם n ראשוני, אז לכל m טבעי המקיים $1 < m < n$, n אינו מתחלק ב- m , ולכן $n \notin B_m$.
 מצד שני, תמיד $n \in B_n$. מהגדרת D_n נקבל אפוא $n \in D_n$, ולכן D_n אינה ריקה.
 הראינו אפוא שקבוצת ערכי n עבורם $D_n \neq \emptyset$ היא קבוצת המספרים הראשוניים.

איתי הראבן